

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-226/2015

**Prishtinë,
28 Mars 2018**

Në çështjen juridike të:

A. K.

Pala ankuese

kundër

Askush

Kolegji i Apelit të AKP-së i Gjykatës Supreme të Kosovës i përbërë nga gjyqtarët Beshir Islami, Kryetar i Kolegjit, Anna Bednarek dhe Ragip Namani, anëtarë, duke vendosur lidhur me ankesat kundër vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës KPCC/D/A/244/2014 të datës 18 qershor 2014 (lëna e regjistruar në Agjencinë Kosovare të Pronës me numër KPA53874), pas shqyrtimit gjyqësor të mbajtur më 28 Mars 2018, mori këtë

AKTGJYKIM

1. Ankesa e paraqitur nga A. K. e regjistruar me numrin GSK-KPA-A-226/2015, kundër vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës KPCC/D/A/244/2014 sa i përket lëndës së regjistruar në AKP me numrat KPA53874 refuzohen si të pabazuara.
2. Vërtetohet vendimi i KKKP-së/D/A/244/2014 i datës 18 Qershor 2014 sa i përket lëndës së regjistruar në AKP me numrin KPA53874.

Përmbledhje e çështjeve procedurale dhe faktike

1. Më 19 Dhjetor 2007, A. K. (më tutje: Pala ankuese) ka paraqitur kërkesë në Agjencinë Kosovare të Pronës (më tutje: AKP) duke kërkuar ri-posedimin e ngastrave kadastrale nr. 268/1 dhe 268/2, tokë kultivuese me sipërfaqe prej 2.25.40 h, të cilat ndodhet në vendin e quajtur “Canovic Brdo” në zonën kadastrale Petrovë/Petrovic Komuna e Shtimes (më tutje: pronat e kërkuara). Ai deklaroi se kishte fituar pronësinë në 1/3 e pjesës ideale mbi pronat e kërkuara përmes anulimit të kontratës së blerjes nga ana e Kooperativës Bujqësore të vitit 1964. Ajo pohon se humbja e posedimit ishte si rezultat i rrethanave të periudhës 1998/1999 në Kosovë.
2. Për ta mbështetur kërkesën e tij, pala ankuese në AKP i dorëzoi dokumentet në vijim:
 - Ujdia gjyqësore Nr. 606/1995 e nënshkruar pranë Gjykatës Komonale të Ferizajt me datën 27 Shkurt 1996 e arritur në mes të palëve paditëse (mes tyre edhe pala ankuese) dhe Kombinatit Bujqësor të Ferizajt ku palës ankuese i kthehej ngastra 268.
 - Vërtetim lëshuar nga Kooperativa Bujqësore në Shtime Nr.56 datë 4 Prill 1996 me të cilin dëshmohej se pala ankuese i kishte përmbushur obligimet financiare sipas ujdisë gjyqësore .
 - Kopje e listës poseduese nr.159 lëshuar nga shërbimi i kadastrit të Lipjanit për Komunën e Shtimës me datën 7 Mars 1997 në të cilën figuron se pala ankuese është pronare e 1/3 të pronës së kërkuar.
 - Kopje e listës poseduese nr.159 lëshuar nga shërbimi i kadastrit i rrethit të Lipjanit për Komunën e Shtimësi dislokuar në Serbi datë 9 Shkurt 2009 në të cilën figuron se pala ankuese është pronare e 1/3 të pronës së kërkuar.
3. Njoftimi i Kërkesës u bë më 2 Korrik 2008 duke e gjetur pronat e kërkuara të uzurpuara nga persona të panjohur. Më 1 Korrik 2010 u publikua kërkesa në Gazetën e Njoftimeve nr.3 të AKP-së dhe në Listën e Zyrës për Prona të UNHCR-së. Gazeta dhe lista u lanë te prijësi i fshatit i cili pranoi që ta lë atë në dispozicion të palëve të interesuara si dhe në Gjykatën Komonale të Prishtinës, në Zyrën Rajonale të AKP-së në Prishtinë. Gjithashtu, Lista dhe Gazeta u shpërndanë në Zyrën Kryesore të UNHCR-së, te Ombudspersoni, të Agjencia Kadastrale e Kosovës (AKK).

4. Sipas detyrës zyrtare AKP-ja kishte gjetur certifikatën e pronësisë ku ngastra kadastrale 217/5 ishte e regjistruar tokë shoqërore e Kooperativës Bujqësore e cila ishte nënshtruar procesit të privatizimit përmes Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit-tani Privatizimit. Ngastra ishte ri parcelizuar dhe shitur tek personat e tjerë
5. Më 18 qershor 2014, Komisioni për Kërkesa Pronësore të Kosovës e hodhi poshtë kërkesën përmes Vendimit të tij KPCC/D/A/244/2014. Në paragrafët 19,23 të Vendimit Grupor, që sipas vendimit të vërtetuar zbatohet veçanërisht për kërkesën në fjalë, thuhet se prona e kërkuar ishte vendosur nën administrimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit (dhe më pas nën pasardhësen e saj Agjencia Kosovare e Privatizimit) në bazë të aprovimit të Rregullores së UNMIK-ut 2002/12 e ndryshuar me Rregulloren e UNMIK-ut 2005/18 dhe se Kombinati “Milan Zečar” ishte në procesin e likuidimit dhe prandaj prona e kërkuar bie ekskluzivisht nën juridiksionin e Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës sipas nenit 4.1 (c) dhe nenit 5.1 (a) të Rregullores së UNMIK-ut për Dhomën e Posaçme 2008/4. Në këto rrethana, Komisioni konstaton se bartësi i pretenduar i të drejtës pronësore nuk e ka humbur aftësinë për ta ushtruar të drejtën e tij si rezultat i konfliktit në vitet 1998-1999, por si rezultat i procesit pasues të privatizimit. Rrjedhimisht, kërkesa bie jashtë juridiksionit të komisionit.
6. Vendimi iu dorëzua palës ankuese më 27 shkurt 2015. Ajo paraqiti ankesë më 27 Mars 2015.

Pretendimet e palës ankuese

7. Pala ankuese deklaron se vendimi i KKPK-së përmban shkelje thelbësore dhe zbatim të gabuar të së drejtës materiale dhe procedurale, si dhe vërtetim të gabuar të fakteve.
8. Pala ankuese pretendon se ajo e fitoi të drejtat pronësore mbi pronat në pjesë ideale të bashkëpronësisë me 1/3 e pronës së kërkuar në vitin 1996 sipas ujdisë gjyqësore. Me ujdinë e njëjtë, Ndërmarrja “ishte urdhëruar që t’i kthejë pronat e kërkuara në posedim të saj. Pala ankuese deklaroi se në regjistrat kadastral prona është e evidentuar si bashkëpronësi e babait të tij dhe e axhës dhe kjo nuk është e kontestuar. Arsye e formimit dhe kompetenca e Agjencisë Kosovare të Privatizimit (më parë të Mirëbesimit) nuk mund të jenë bazë për refuzimin e kërkesës sipas palës ankuese.
9. Pala ankuese nënvizon se Komisioni veproi në kundërshtim me obligimin e tij ligjor duke mos arritur të përcaktojë se kush e kishte shfrytëzuar pronën e kërkuar para konfliktit 1998/1999. Po ashtu, pala ankuese thekson se nuk kishte palë kundërshtare dhe se pronësia e familjes së tij nuk ishte kontestuar nga askush.
10. Në bazë të lartcekurave, pala ankuese kërkon nga Gjykata Supreme që ta anulojë vendimin e KKPK-së dhe ta kthejë lëndën për rishqyrtim, apo ta vërtetojë të drejtën e ri-posedimit në dobi të palës ankuese.

Arsyetimi ligjor

11. Pas shqyrtimit të shkresave të lëndës dhe pretendimeve ankimore sipas nenit 194 të Ligjit Nr. 03/L-006 mbi procedurën kontestimore (Gaz. Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.38/2008) (në tekstin e mëtejme LPK), Gjykata gjeti se ankesa është e pranueshme dhe e afatëshme sipas nenit 186 par. 1 lidhur me nenin 196 të LPK-së. Kjo për arsye se pala ankuese vendimin e Komisionit e ka pranuar më 27 Shkurt 2015, ndërkaq ankesë ka paraqitur më datë 27 Mars 2015. Nga kjo mund të konstatohet se ankesën e ka paraqitur në afatit prej 30 ditësh të parashikuar me dispozitën e nenit 12 par. 1 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/50 të ndryshuar me Ligjin nr. 03/L-79. Me këtë dispozitë ligjore parashikohet se “*ankesa kundër vendimit të KPCC mund të ankimohet brenda afatit prej 30 ditësh nga dita e pranimit*”..

Meritat e ankesës

12. Gjykata Supreme e shqyrtoi Vendimin e ankimuar dhe konstatoi se ankesa është e pabazuar dhe se KKKP-ja ka marrë vendim korrekt kur e hodhi poshtë kërkesën për shkak të mungesës së juridiksionit të saj.
13. Në përputhje me nenin 3.1 të Ligjit nr.03/L-079, paraqitësi i kërkesës ka ta drejtë nga Komisioni në urdhër për ri-posedim të pronës nëse paraqitësi i kërkesës dëshmon jo vetëm pronësinë mbi një pronë të paluajtshme private, por edhe se ai ose ajo tani nuk është në gjendje t'i ushtrojë ato të drejta pronësore për shkak të rrethanave që lidhen drejtpërdrejtë apo që rezultojnë nga konflikti i armatosur që ndodhi në Kosovë ndërmjet 27 shkurt 1998 dhe 20 qershor 1999.
14. Fillimisht, pala ankuese pretendon se ajo e fitoi të drejtën e pronësisë mbi pronën e kërkuar në bazë të Ujdisë gjyqësore të arritur tek Gjykata Komunale e Ferizajt. Kjo Ujdi ishte verifikuar pozitivisht nga Sekretaria Ekzekutive e AKP-së.
15. Sekretaria Ekzekutive e AKP-së *ex officio* e gjeti Certifikatën për të Drejtat mbi Pronën e Paluajtshme që i pasqyron pronat e kërkuara të regjistruara në emër të ndërmarrjes “Koopërativa Bujqësore” Shtime dhe se ngastra amë ishte ndarë në ngastra më të vogla dhe se i ishte nënshtruar privatizimit përmes autoritetit ligjor për Privatizim.
16. Në përputhje me nenin 20 të Ligjit për Marrëdhëniet Themelore Juridike-Pronësore (Gazeta Zyrtare nr.6/80), në fuqi në kohën kur është ujdia 606/95 (në vitin1995), e drejta e pronësisë fitohet sipas vetë ligjit, në bazë të veprimit juridik (transfer juridik) dhe me trashëgim.
17. Megjithatë, neni 33 i Ligjit për Marrëdhëniet Themelore Juridike-Pronësore (GZ RSFJ, Nr.6/80), përcakton se në bazë të veprimit juridik e drejta e pronësisë mbi pasurinë e paluajtshme fitohet me regjistrimin publik ose në mënyrën tjetër përkatëse të caktuar me ligj. Edhe Ligji aktual nr. 03/l-154 Për pronësinë dhe të drejtat tjera sendore në nenin 36 pika 1 parasheh se “Për bartjen e pronësisë në paluajtshmeri është e nevojshme një punë juridike e vlefshme ndërmjet tjetërsuesit dhe fituesit si bazë juridike dhe regjistrimi i ndryshimit i pronësisë në Regjistrin e të drejtave në paluajtshmeri.

18. Kjo çon në konkludimin se familja e palës ankuese nuk e ka fituar të drejtën pronësore pasi që nuk janë plotësuar kushtet e neneve 20 dhe 33 të Ligjit për Marrëdhëniet Themelore Juridike-Pronësore (GZ RSFJ, Nr.6/80).
19. Prona e kërkuar ka qenë dhe ende është e regjistruar në emër të ndërmarrjes “Kooperativa Bujqesore” të Shtimes, që do të thotë se ka qenë dhe është pronë shoqërore. Shënimet e gjetura nga Sekretaria Ekzekutive konfirmonin se prona ende trajtohej si pronë shoqërore dhe si e tillë ishte nënshtruar procesit të privatizimit e për këtë edhe juridiksioni bie ekskluzivisht me Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës sipas nenit 4.1 (c) dhe nenit 5.1 (a) të Rregullores së UNMIK-ut për Dhomën e Posaçme 2008/4 e amandamentuar me ligjin nr. 04/l-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit dhe ndryshimet dhe plotësimet e këtij Ligji.
20. Sipas legjislacionit në fuqi mbrojtja e të drejtave pronësore mbi pronat shoqërore dhe/ose pronave shtetërore nuk është në juridiksionin e KKPK-së, respektivisht të Kolegjit të Apelit të AKP-së.
21. Në bazë të gjitha pikave të lartcekura, Gjykata Supreme konstaton se KKPK-ja pala ankuese nuk e kishte humbur posedimin mbi pronën e kërkuar për shkak të konfliktit të viteve, por si pasojë e përfshirjes në një proces të privatizimit nga ana e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit-tani të Privatizimit.
22. Gjykata Supreme konstaton nuk ka pasur shkelje të së drejtës materiale apo vërtetim të mangët të fakteve. Zyrtarët e kadastrit e kishin pohuar se si rezultat i privatizimit ishin bere ndryshime ne regjistra dhe prona ishte ndare ne parcela dhe regjistruar në emër të personave tjerë.
23. Ky aktgjykim nuk paragjykon ndonjë të drejtë pronësore për poseduesit aktual e as që paraqet pengesë për palët për inicim të procedurës pranë organit kompetent apo gjykatës kompetente nëse e gjejnë me interes ligjor
24. Në bazë të lartcekurave dhe në përputhje me nenin 13.3 nën (c) të Ligjit 03/L-079, është vendosur sikurse në dispozitivin e këtij aktgjykimi.

Këshillë ligjore

Në përputhje me nenin 13.6 të Ligjit 03/L-079, ky Aktgjykim është i formës së prerë dhe nuk mund të kundërshtohet përmes mjeteve të zakonshme apo të jashtëzakonshme juridike.

Beshir Islami, Kryetar i Kolegjit

Anna Bednarek, Gjyqtare e EULEX-it

Ragip Namani, Gjyqtar

Timo Eljas Torkko , Referent i EULEX-it